

Con dereitos
desde o principio.

Por unha educación
temperá de calidade.



Semana de Acción Mundial pola Educación

Posicionamento
SAME 2012

Campana Mundial pola
EDUCACIÓN
www.cme-espana.org

A Campaña Mundial pola Educación

A **Campaña Mundial pola Educación (CME)** está formada por unha coalición internacional de ONG, sindicatos do mundo educativo, centros educativos e movementos sociais de todo tipo comprometidos co dereito á educación. Esta coalición nace en 1999 co fin de esixirlles aos gobernos o cumprimento do dereito á educación de todas as persoas, recollido en practicamente todas as declaracións, foros e cumios internacionais ata a data.

Pero é a partir do **Foro Mundial sobre a Educación, celebrado en abril de 2000 en Dakar (Senegal)**, cando os gobernos do mundo e representantes das organizacións internacionais se comprometen a lograr unha "Educación para Todos e Todas" (EPT) en 2015.

Este compromiso xeral concrétase en **seis obxectivos** que están en consonancia cos Obxectivos de Desenvolvemento do Milenio (ODM), establecidos pola ONU en 2000.



Obxectivos de Dakar

- 1 Estender e mellorar a educación integral da primeira infancia.**
- 2 Velar para que en 2015 todos os nenos e nenas teñan acceso a unha **ensinaza primaria gratuita e obrigatoria de calidade e a rematen.****
- 3 Velar para que as **necesidades de aprendizaxe de todas as persoas novas e adultas sexan atendidas** mediante o acceso a programas de preparación para a vida activa.**
- 4 Aumentar nun 50% o número de persoas adultas alfabetizadas** para o ano 2015, especialmente mulleres, e facilitarlles a todas as persoas o acceso á educación básica e á educación permanente.
- 5 Eliminar as disparidades entre os xéneros en primaria e secundaria para 2005 e alcanzar a **igualdade de xénero** en educación para 2015, e garantirlles ás nenas o acceso a unha educación básica de boa calidade, e un bo rendemento.**
- 6 Mellorar todos os aspectos cualitativos da educación,** para que todas as persoas consigan bos resultados de aprendizaxe, especialmente en lectura, escritura, aritmética e habilidades básicas para a vida.



Obxectivos de Desenvolvemento do Milenio

Obxectivo 2: Garantir que **todos os nenos e nenas finalicen un ciclo completo de ensinaza primaria.**

Obxectivo 3: **Eliminar a desigualdade de xénero na ensinaza primaria e secundaria,** preferentemente en 2005, e a todos os niveis en 2015.

Tras o Foro de Dakar, a CME concentrouse en mobilizar á cidadanía para que lles esixa aos seus respectivos gobernos e á comunidade internacional que cumpran con estes compromisos. Para iso, solicítalles aos gobernos e demais donantes internacionais os recursos adicionais, así como aqueles cambios nas políticas, que sexan necesarios para cumprir co obxectivo da EPT.



A CME considera que a educación é...

- Un valor en si mesmo e un dereito de todas as persoas, recoñecido na Declaración Universal dos Dereitos Humanos.
- Imprescindible para loitar contra a pobreza e lograr un desenvolvemento sustentable, xa que contribúe a aumentar a esperanza de vida e a mellorar a saúde da poboación, favorece o crecemento económico, a distribución da riqueza e permite a participación cidadá na vida pública.
- Unha responsabilidade fundamental dos estados.
- Unha meta que pode alcanzarse se os gobernos teñen vontade política e mobilizan os recursos necesarios

2

Estado actual da educación



© Entreculturas

Atención e educación da primeira infancia

A só tres anos de 2015, data fixada para lograr a Educación para Todos e Todas, a Campaña Mundial pola Educación céntrase na **Atención e Educación da Primeira Infancia** (AEPI), a etapa que comprende dos 0 aos 6 anos de idade.

A AEPI ten como obxectivo prestar o apoio suficiente ao crecemento, supervivencia e desenvolvemento dos nenos e nenas dende o seu nacemento ata o seu acceso á educación primaria, e isto pasa por ocuparse da súa nutrición, da súa saúde e do seu desenvolvemento físico, cognitivo e social.

A AEPI é un **dereito recoñecido na Convención sobre os Dereitos do neno** (CDN) de 1989, que foi ratificada por 192 Estados e polo tanto debe ser garantida e respectada polos poderes públicos e pola sociedade civil.

En 1990, a Declaración de Jomtien para a EPT aseveraba que a aprendizaxe empeza ao nacer e os coidados e educación da primeira infancia confirmáronse naquel momento como o obxectivo número un. Unha década máis tarde, o Marco de Acción de Dakar reafirmou a súa importancia avalado por 189 países que se comprometeron a lograr en 2015 o



obxectivo de estender e mellorar a atención e educación integrais da primeira infancia, especialmente aos nenos e nenas máis vulnerables e desfavorecidos.

En 2005 o Comité dos Dereitos de Neno¹ elaborou unha Observación Xeral na que expón que os menores de idade máis temperá teñen necesidades especiais no que respecta á súa crianza, protección e educación. A Observación Xeral² insiste na importancia de que a educación da primeira infancia debe estar ligada ao desenvolvemento da personalidade, actitudes e capacidade mental e física dos nenos e nenas. Os programas de desenvolvemento da primeira infancia figuran entre as actividades destinadas a garantir o respecto do dereito do menor á educación.

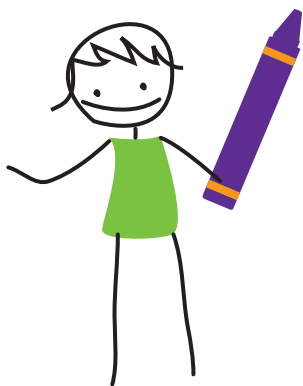
En 2010 UNESCO celebrou a súa primeira conferencia mundial sobre eses obxectivos en Moscú, da cal resultou unha declaración que recoñecía que o dereito a unha educación e coidados da primeira infancia comeza nada máis nacer.

A AEPI representa un medio para garantir os dereitos da infancia, abre paso ao logro dos restantes obxectivos da EPT e contribúe poderosamente á redución da pobreza.

A infancia é a etapa evolutiva máis importante dos seres humanos, pois nos primeiros anos de vida se establecen as bases madurativas e neurolóxicas do desenvolvemento. Poucas dúbidas existen sobre a importancia do desenvolvemento infantil temperán na aprendizaxe e no desenvolvemento social. As experiencias de nenos e nenas nos seus primeiros anos son fundamentais para o seu desenvolvemento posterior.

En consecuencia, é imprescindible que se garantan as condicións básicas de alimentación e de saúde dos nenos e nenas pequenos, o apoio ás familias para que atendan as necesidades, o desenvolvemento e a educación das súas fillas e fillos, e a incorporación progresiva dos nenos e nenas en centros educativos que contribúan á súa maduración e á súa aprendizaxe.

Unha AEPI de calidade implica recoñecer a importancia desta etapa educativa, asegurar o acceso de todos os nenos e nenas en igualdade de condicións, ter infraestruturas axeitadas, docentes e persoas coidadoras coa formación necesaria, a implicación das familias, un axeitado investimento en educación e a coordinación con instancias sanitarias e sociais.



Todo comeza nada máis nacer

A atención da nai e o pai nos primeiros momentos da vida considérase fundamental no desenvolvemento. Neste sentido, aínda que un 80% dos países en desenvolvemento estableceu algún tipo de licenza de traballo por maternidade, as condicións desta son moi desiguais. Aínda que o mínimo marcado pola Convenio 183 da OIT é de 14 semanas, estes permisos poden ir dende os 30 días en Túnez, ás 12 semanas en México, 16 semanas en Sudáfrica ou 18 de Chile. Dos 11 países estudados de Oriente Medio, só dous, Sirya e Irán, cumpren o mínimo de 14 semanas establecido. En todos os países as licenzas por paternidade son aínda escasas ou inexistentes.³

Outra barreira a superar para lograr unha atención á primeira infancia universal e de calidade encontrámola no mero recoñecemento da existencia dos e das menores. En ocasións a exclusión comeza coa falta de rexistro xurídico da súa propia identidade. A falta dun certi-

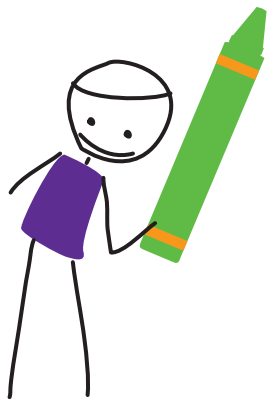
¹ O Comité dos Dereitos do Neno é o órgano de expertos independentes que supervisa a aplicación da Convención sobre os Dereitos do Neno polos seus Estados Partes.

² CRC/C/GC/7.

³ A maternidade no traballo: exame da lexislación nacional. OIT 2010.

ficado de nacemento impón fortes barreiras para o exercicio doutros dereitos. Segundo datos de Unicef, en 2009 un de cada seis nacementos de nenos e nenas en Latinoamérica non estaba rexistrado, o que chegaba a supoñer o 26% dos nacementos en Bolivia, o 22% en República Dominicana ou o 19% en Nicaragua.⁴

Pobreza e exclusión



Un exercicio efectivo dos Dereitos Humanos implica que a situación da familia non debe ser un factor determinante na supervivencia ou desenvolvemento. Non obstante, o certo é que as condicións socioeconómicas marcan de xeito determinante os primeiros momentos das nosas vidas. Os riscos de falecemento prematuro están estreitamente vinculados ao nivel de ingresos da familia e ao nivel educativo das nais.

Os nenos e nenas de familias pobres son os que menos posibilidades teñen de acceder a unha educación temperá, sendo non obstante os que necesitan máis apoio. Nun país como Ghana, a taxa media de escolarización preprimaria é relativamente elevada, alcanzando o 52%, pero as probabilidades de que os fillos e fillas de familias acomodadas se beneficien deste tipo de escolarización son catro veces superiores ás dos nenos e nenas de familias pobres, e estas disparidades danse en todos os países, sexa cal sexa o grao de escolarización preprimaria.

As posibilidades que teñen os nenos e nenas de familias pobres en zonas rurais son aínda menores, xa que moitas veces no ámbito rural coinciden menor número de programas de apoio e infraestruturas, maiores niveis de pobreza e barreiras de tipo cultural como a pertenza a un grupo indíxena.

En Guatemala

os poucos menores que asisten a algún centro educativo antes de cumprir o ano proveñen de fogares con alto nivel educativo. A partir dos 3 anos empézase a observar unha proporción algo máis importante de menores escolarizados. A esta idade, o 5% asiste ao xardín maternal a nivel nacional, elevándose a media ao 8% nas áreas urbanas.



© Entreculturas

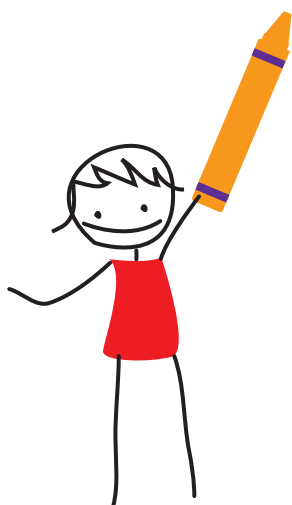
Na inmensa maioría dos casos, trátase de menores que viven en fogares onde as persoas adultas teñen un alto nivel de instrución. Aos 4 anos, a taxa de asistencia aumenta ao redor de sete puntos porcentuais e comeza a observarse a paulatina incorporación dos nenos e nenas provenientes dos sectores rurais e dos fogares máis pobres. A desigualdade no acceso está moi marcada segundo a área xeográfica e o estrato social do fogar de orixe.

Os datos de Guatemala tamén permiten diferenciar aos fogares con polo menos un integrante que fale algunha lingua indíxena como unha aproximación á pertenza étnica. O grupo de menores provenientes de fogares con ascendencia indíxena claramente tende a ser escolarizado máis tarde e en menor proporción. Só a partir dos 4 anos o 5% deles asiste ao nivel inicial, o que representa unha brecha do 13% respecto dos nenos e nenas que viven en fogares onde ningún integrante fala lingua indíxena. Aos 5 anos, só o 35% dos menores está escolarizado.

Atención e Educación da Primeira Infancia. Informe Rexional América Latina e o Caribe. WCECCE 2010.

⁴ Atención e Educación da Primeira Infancia. Informe Rexional América Latina e o Caribe. WCECCE 2010.

A educación das nais é outro factor que marca de xeito determinante as condicións de vida dos seus fillos e fillas. Canto máis elevado é o seu nivel de instrución, máis probable será que os seus fillos e fillas asistan á escola, ou simplemente non estean desnutridos ou morran antes de cumprir os 5 anos de idade. Se todas as mulleres da África Subsahariana cursasen estudos secundarios, poderíase salvar a vida de 1'8 millóns de nenos e nenas desta rexión. En Filipinas, Ruanda e Senegal, a taxa de mortalidade dos menores de cinco anos nados en familias con nais sen instrución son tres veces máis elevadas que as dos que nacen en familias nas que as nais teñen estudos de secundaria.⁵



Educación, saúde e nutrición, pezas dunha mesma cadea

A Declaración de Moscú establece que a educación e os coidados na primeira infancia deben abordar o benestar completo dos nenos e nenas, co fin de que poidan crecer e converterse en persoas adultas saudables e produtivas. Esta atención debe polo tanto abordar a saúde, a nutrición, a seguridade, o desenvolvemento social e emocional, a linguaxe e a aprendizaxe que servirá para o desenvolvemento integral dos nenos e nenas.



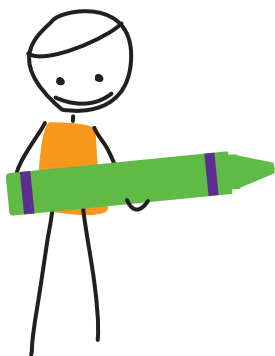
© Entreculturas

Unha nutrición axeitada e unha boa saúde son fundamentais para o desenvolvemento cognitivo. A malnutrición é, por si soa, unha vulneración de dereitos fundamentais que cada ano causa de xeito directo a morte a máis de tres millóns de nenos e nenas. Ademais causa deficiencias no sistema inmunitario polo que fai aos que a padecen máis vulnerables ás enfermidades. Por último, impide un desenvolvemento normal do cerebro, coas implicacións que iso leva consigo na aprendizaxe. Está comprobado que o nivel de aproveitamento escolar das nenas e nenos que sufriron malnutrición (en particular nos primeiros anos de vida) é inferior ao dos demais.

As intervencións combinadas en materia de nutrición e educación teñen máis posibilidades de facer efecto que as que se centran exclusivamente na nutrición. É por iso importante concibir programas para a primeira infancia para abordar todos os aspectos á vez tendo en conta os vínculos entre a saúde, a nutrición e a educación, e cunha visión global do desenvolvemento do menor. Por exemplo, un programa para subministrar complementos de ferro e desparasitar ás nenas e nenos tivo como resultado un aumento da asistencia aos centros preescolares de Delhi, na India e un programa de alimentación preescolar executado en Kenya tivo un resultado análogo. En Xamaica, unha serie de accións encamiñadas a mellorar a nutrición, que se combinaron con visitas aos fogares para axudar aos pais e nais a aplicar técnicas de xogo e aprendizaxe cos seus fillos e fillas, melloraron as condicións cognitivas dos nenos e nenas nun grao moi superior ao conseguido con accións centradas exclusivamente na nutrición.⁶

⁵ Seguimento dos Obxectivos de la EPT. Unesco. 2011

⁶ Seguimento dos Obxectivos de la EPT. Unesco. 2011



Os primeiros pasos marcan o camiño. A importancia da educación temperá no desenvolvemento posterior

As posibilidades educativas do menor configúranse moito antes de que ingrese na escola xa que as competencias lingüísticas, cognitivas e sociais empezan a coller forma na primeira infancia. A falta de estímulos, o estrés afectivo ou outros factores, supoñen un gran custo persoal e social e socavan a eficacia e equidade ao longo de todo o ciclo educativo.

A atención educativa que unha nena ou un neno recibe nesta etapa, tanto no ámbito familiar e comunitario coma na escola, condiciona as opcións educativas que terá o resto da vida, xa que é na primeira infancia cando se desenvolven as capacidades que son base da aprendizaxe posterior. O desenvolvemento integral desta etapa inclúe o benestar físico e emocional, a identidade persoal e a autoestima, a capacidade de comunicarse, a relación cos demais, e o dereito ao xogo, como ferramenta fundamental para aprender e desenvolverse en igualdade, solidariedade e liberdade.

Existen opinións diversas sobre a idade de inicio da escolarización. Sexa unha etapa obrigatoria ou non, é importante recoñecer as distintas maneiras de organizar a educación infantil e garantir que cada unha delas, coas súas peculiaridades e diferenzas, supoña un auténtico contexto de desenvolvemento infantil.

O certo é que os poucos estudos que hai sobre as implicacións que teñen os programas de AEPI no desenvolvemento posterior son reveladores. En Nepal púidose observar que as nenas e nenos de familias desfavorecidas que se beneficiaron dun programa de ensinanza preescolar melloraron considerablemente o seu desenvolvemento cognitivo e ingresaron na ensinanza primaria en maior número que as e os que non o fixeron.⁷

En Xamaica

un estudo dentificou as repercusións da pobreza, a estrutura e o funcionamento familiar nos resultados dos nenos, demostrando os efectos positivos da atención parenteral e a participación na AEPI.

As conclusións do estudo relativas ás intervencións positivas da AEPI foron as seguintes:

- A lectura de libros levaba consigo unha mellora do comportamento e dos resultados escolares.
- A asistencia a actividades supervisadas, incluída a igrexa, melloraba tanto o comportamento coma os resultados académicos.
- A participación das familias en actividades cos seus fillos e fillas melloraba significativamente o seu comportamento.

As conclusións do estudo, unidas á información estatística dun país onde o 97% dos nenos e nenas asiste a servizos preescolares a partir dos 3 anos, e un de cada catro encóntrase en situación de pobreza, é que a calidade dos programas de AEPI é crítica nos resultados que alcanzan os nenos e nenas, e que as familias necesitan apoio e información sobre a importancia do ámbito de aprendizaxe do fogar para o desenvolvemento tanto emocional coma cognitivo.

*Atención e Educación da Primeira Infancia. Informe Rexional América Latina e o Caribe.
WCECCE 2010.*





Unha AEPI de calidade ademais ten efectos secundarios positivos. Por un lado, é un apoio para as familias das e os menores xa que lles posibilita poder conciliar a vida laboral e a familiar. É un apoio maior aínda para as mulleres e, sobre todo, para as mulleres novas e soas para as que unha AEPI de calidade lles permite acceder ao espazo educativo ou laboral coa confianza de que os seus fillos e fillas están sendo atendidas. Por outro lado, unha AEPI de calidade actúa como elemento preventivo ao eliminar algunhas causas que poden xerar problemas na escolarización obrigatoria.



A primeira infancia: o primeiro obxectivo da EPT, o último en financiamento



A pesar de ser cada vez maior a conciencia dos elevados custos persoais e sociais que se derivan de non investir en programas de desenvolvemento durante a primeira infancia, os esforzos realizados son insuficientes. Nos últimos anos avanzouse na escolarización primaria en moitos países, pero non sucedeu o mesmo coa AEPI, unha etapa fundamental para a infancia.

En 2008, 148 millóns de nenos e nenas e todo o mundo beneficiáronse de programas de educación preescolar. Isto significa que respecto a 1999 se produciron avances. Non obstante, esta cifra representa só o 44% da poboación desa idade e a maioría concéntrase nos países máis ricos.

Compensar o déficit educativo e social en nenos e nenas máis maiores e en persoas adultas é moito máis difícil e custoso que adoptar as medidas preventivas axeitadas e prestar o apoio necesario na máis tenra infancia.

O investimento en AEPI é un dos investimentos máis rendibles que pode facer un país. Moitos dos países que pertencen á Organización de Cooperación e Desenvolvemento Económico (OCDE) dedican máis do 2% do seu PIB a servizos destinados a menores de 6 anos. Non obstante, a AEPI non constitúe unha prioridade para a maioría dos países donantes. Case todos eles asignan á ensinanza preescolar menos do 10% do financiamento que subministran a educación primaria e máis da metade dedican menos do 2%.

3

A Semana de Acción Mundial pola Educación



© CME

Dende 2001, durante a última semana de abril, a Campaña Mundial pola Educación (CME) organiza a **Semana Acción Mundial pola Educación** (SAME), na que os membros da CME traballan conxuntamente para chamar a atención das e os representantes políticos, membros da comunidade educativa, medios de comunicación e sociedade en xeral sobre a necesidade de facer real e efectivo o dereito a unha educación básica de calidade.

O ano 2011 baixo o lema *A educación non é conto: polos dereitos das nenas e as mulleres*, a Campaña Mundial pola Educación celebrou do 11 ao 17 de abril a SAME. Máis de 90 cidades levantaron as súas voces para reivindicar a educación para Todos e Todas. Lecturas de contos, testemuños, manifestos e peticións; representacións, crebacabezas, murais, talleres, concursos, cine forums, roldas de prensa, mesas redondas, participación en feiras do libro... todo valeu para facer chegar a mensaxe clara: a educación das nenas e as mulleres e o que implica na súa persoa, na súa familia e nas comunidades, non pode esperar.

Este ano co lema **Con Dereitos dende o principio. Por unha educación temperá de calidade** millóns de persoas en todo o mundo mobilizarémonos para recordar ás e os líderes políticos a importancia de que todos os nenos e nenas poidan acceder a programas de atención e educación nos seus primeiros anos de vida, e para pedilos que tamén recorden e cumpran o seu compromiso de destinar os recursos necesarios para facer realidade a Educación para Todos e Todas en 2015.

Para iso, a través da **Grande Imaxe**, reflectiremos os elementos que son importantes para conseguir unha educación temperá de calidade. Recolleremos o maior número de imaxes, nas técnicas máis variadas (debuxos, colaxes, fotos, etc.) que reflectan as aspiracións dos nenos e nenas durante a infancia: nenas e nenos felices e sans que reciben coidados nun ámbito seguro. Detrás de cada imaxe, cada persoa escribirá unha mensaxe ao/a máximo representante da Cooperación Internacional no goberno español, no que lle pediremos que cumpran os compromisos que asinaron en 2000, nos que se comprometeron a lograr a Educación para Todos e Todas en 2015.

A través desta acción pretendemos que a sociedade civil, alumnos e alumnas, docentes, clase política e outros axentes, mobilicémonos e reflexionemos sobre a importancia da atención e educación da primeira infancia, e os obstáculos que millóns de nenos e nenas enfrentan para poder exercer o seu dereito a unha educación de calidade.

A participación na SAME permitirá que nenas, nenos, mozos e persoas adultas desenvolvan a competencia cidadá, cuxa definición fai referencia, entre outras cousas, a comprender a realidade social en que se vive; cooperar, convivir e exercer a cidadanía democrática nunha sociedade plural, así como comprometerse a contribuír á súa mellora, coñecer os valores do sistema democrático, e exercer activa e responsablemente os dereitos e deberes da cidadanía.



A Grande Imaxe

4

Retos e propostas



© Maribel Vázquez/Entreculturas

Un dos principais retos que a comunidade internacional debe solucionar xa para cumprir en 2015 cos Obxectivos de Dakar e do Milenio é **conseguir a cantidade de recursos necesaria para financiar a educación básica universal para todos e todas**. Ademais, para lograr unha educación de calidade universal para toda a cidadanía, especialmente para os colectivos excluídos, é necesario:

- Que os países do Sur se comprometan a destinar un 20% do seu orzamento a educación.
- Un compromiso plurianual e predicible dos gobernos do Norte en materia de AOD educativa, para financiar os plans nacionais educativos dos gobernos do Sur e, en particular, salarios dignos para o profesorado.
- A posibilidade de que a sociedade civil e os parlamentos poidan esixir aos seus gobernos o cumprimento dos seus compromisos e responsabilidade polo gasto.
- Eliminar as barreiras que impiden que os recursos cheguen aos que máis os necesitan, como:
 - As condicións que os organismos financeiros internacionais impoñen aos gobernos do Sur, que impiden en moitos casos o financiamento do salario dos seus docentes.
 - A débeda externa, que supón unha carga insoportable para os gobernos máis empobrecidos do planeta, e repercute negativamente no fomento da educación.
 - O incumprimento por parte dos gobernos do Norte do seu compromiso de alcanzar canto antes o obxectivo do 0,7% do PIB para AOD.
- Progresar nos avances cara á Atención e Educación da Primeira Infancia (AEPI), que veñen sendo insatisfactorios e sumamente desiguais dun país a outro e dentro de cada país. Para que sexa posible alcanzar, tan só nos países de ingresos baixos, tres dos obxectivos da EPT: a educación primaria universal, as metas relativas á alfabetización das persoas adultas e a AEPI, sería necesario que se multiplicasen por tres os compromisos actuais de axuda anual.



As propostas da Campaña Mundial pola Educación

A Cooperación española debe:

- Incrementar o seu financiamento da educación nos países do Sur:

a) Dedicar polo menos o **8% da AOD a Educación Básica**, tal e como queda reflectido na proposición non de lei aprobada o 22/11/2006 no Congreso dos Deputados.

b) Continuar impulsando os **Intercambios de Débeda por Educación**, eliminando a vinculación destes á compra de bens e servizos de orixe española, tal e como prescribe a Lei Reguladora da Xestión da Débeda Externa.

c) Renovar o seu compromiso de financiamento e posibilitar unha maior predictibilidade dos fondos a través da **Alianza Mundial pola Educación, AME** (antes chamada Iniciativa Vía Rápida en Educación ou FTI segundo as súas siglas en inglés); asegurar que as reformas da AME que fan referencia a que esta se dirixa á consecución dos 6 obxectivos da EPT e non só a educación primaria, a mellorar as estruturas da súa gobernabilidade interna e, neste sentido, clarificar o papel e peso do Banco Mundial na influencia e capacidade de decisión que ten actualmente, permitindo así que os países asociados poidan exercer un liderado efectivo.



© Dani Villanueva/Entreculturas

— Contribuír ao progreso na AEPI, procurando:

a) Facer cumprir os compromisos adquiridos de apoio a todos os países para conseguir a EPT, en especial o Obxectivo 1.

b) Reforzar os vínculos entre a planificación da educación e a prestación de servizos médicos e sanitarios á infancia.

c) Comprometerse máis na loita contra a pobreza tratando de resolver o problema da malnutrición infantil e mellorando os sistemas de saúde pública.

d) Garantir a inclusión de atención específica á primeira fase da primaria como peza fundamental da reforma educativa para abordar a crise de igualdade e aprendizaxe.

e) Aumentar o financiamento da AEPI.



Os países do Sur deben:

— **Aumentar a súa asignación orzamentaria** para garantir que o **20% dos orzamentos nacionais e o 6% do PNB** se destinen á educación, e se eliminen toda clase de taxas e custos.

— Incluir medidas específicas para que a educación transforme a situación dos **sectores máis desfavorecidos**.

— **Elaborar políticas e prácticas destinadas a avanzar na AEPI**. Especialmente:

a) Reforzando os vínculos entre a planificación da educación e a prestación de servizos médicos e sanitarios á infancia, mediante intervencións especificamente centradas na atención médica e sanitario das poboacións desfavorecidas, e unha asignación máis equitativa do gasto público destinado aos sectores da saúde.

b) Dar prioridade á AEPI na planificación de servizos para todos os nenos e nenas, ofrecendo os incentivos necesarios para integrar as persoas máis vulnerables e desfavorecidas.

c) Integrando a educación e os coidados á primeira infancia ao desenvolvemento humano e socio-económico e colaborando cos pais e nais, coa sociedade civil e cos sindicatos de docentes para o desenvolvemento e a implementación das políticas e os programas da AEPI.



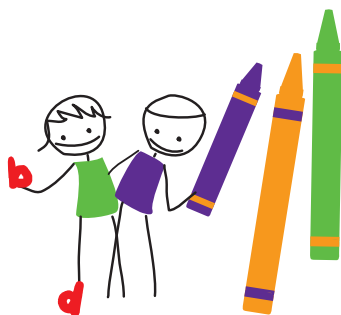
d) Tratando de resolver o problema da malnutrición infantil e mellorando os sistemas de saúde pública, mediante a execución de programas de benestar social especificamente destinados ás familias pobres.

e) Instando aos gobernos a que fomenten o investimento na AEPI e fixar o marco para a produción e difusión de programas para a primeira infancia que inclúan a participación da sociedade civil e esixir a asignación de polo menos do 8% do presuposto educativo á AEPI.

- Poner en marcha unha política educativa que mellore a **calidade da educación**.
- Pagarlle un salario digno ao profesorado e ofrecerlle formación e reciclaxe constantes.

As institucións internacionais deben:

- Facer efectiva a ampliación dos obxectivos de ÁMEA, de maneira que impulse os países a abordar os seis obxectivos da EPT.
- Garantir que todos os países do Sur que contén cun **Plan de Educación** acorde cos compromisos de Dakar, reciban o apoio de **ÁMEA**, en especial os 60 países de renda baixa.
- O Banco Mundial é o maior financiador externo de educación básica no mundo, e como tal debe garantir que os seus préstamos serven para apoiar a un país, sector ou plan con fondos **adicionais e predicibles**. Así mesmo, debe asegurar que a súa Estratexia Sectorial Educativa 2020 reflicta unha folia de ruta baseada en resultados e que persiga a consecución dos 6 obxectivos da EPT.
- O **Fondo Monetario Internacional debe eliminar definitivamente** a imposición dos teitos salariais do sector público e as condicións macroeconómicas que impiden a contratación do profesorado necesario e outros gastos recorrentes nos países do Sur.



Campaña Mundial pola
EDUCACIÓN
www.cme-espana.org

A Coalición Galega da Campaña Mundial pola Educación está integrada por:



Organizacións que participan na SAME a nivel estatal:



Colaboran:



Diseño: Maribel Vázquez